

Emissie portefeuille en plan van aanpak

Scope 3 AW Groep

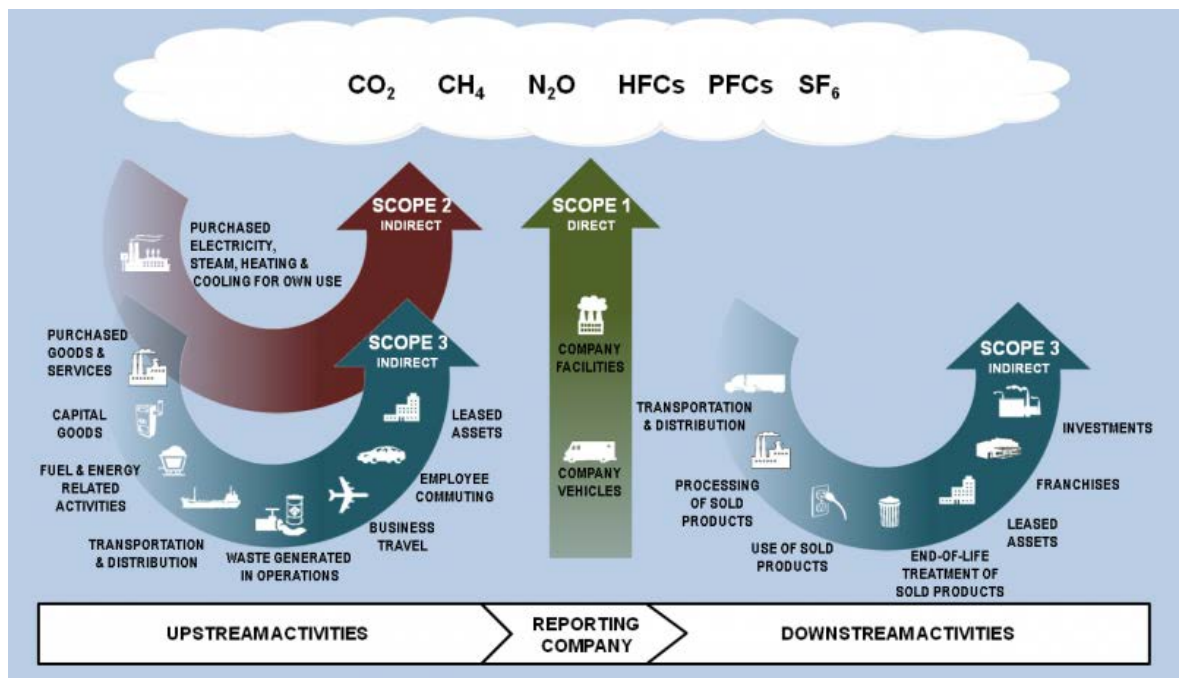
1.1 DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE AW GROEP

De AW Groep is zich bewust van haar verantwoordelijkheid voor het milieu bij de uitvoering van de werkzaamheden en heeft ervoor gekozen om zich te certificeren voor de CO₂ prestatieladder.

Zuinig omgaan met energie en het terugdringen van onze CO₂-uitstoot heeft continu aandacht binnen ons bedrijf. De CO₂-uitstoot die direct- en indirect door onze activiteiten, werkzaamheden en projecten worden gegenereerd hebben we in kaart en hiervoor zijn reductiedoestellingen geformuleerd en gerealiseerd.

Hiertoe willen wij ons echter niet beperken. De ambitie is om niveau 5 te behalen. Naast het reduceren van CO₂ in haar eigen organisatie wil de AW Groep ook bijdragen aan CO₂-reductie in haar waardeketen en in de sector waarin zij opereert. Enerzijds om gestructureerd te blijven werken aan verdere emissiereductie en duurzaamheid en anderzijds om aanbestedingsvoordeel te realiseren bij (openbare) aanbestedingen.

Voor het behalen van niveau 5 op de CO₂ prestatieladder moeten de scope 3 emissies upstream en downstream in de waardeketen kwantitatief bepaald worden.

Figuur 2: overzicht van de GHG scopes en emissies in de waardeketen
 (bron: http://www.ghgprotocol.org/files/ghgp/public/scopes_diagram.pdf)

We willen inzichtelijk krijgen in scope 3 welke emissies een gevolg zijn van de activiteiten die we uitvoeren maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf. Voorbeelden zijn emissies voortkomende uit de productie van ingekochte materialen, verwerking van het afval en het gebruik van het door het bedrijf aangeboden/verkochte werk, dienst of levering. SKAO rekent 'Business Travel' (Business Travel= 'Business air Travel' en 'Personal Cars for business travel') tot scope 2. (bron: CO₂ prestatieladder generiek handboek, versie 3.0).

Het CO₂-Prestatieladder generieke handboek, versie 3.0, d.d. 10 juni 2015, geeft aan dat voor het een bedrijf voor het behalen van niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder aantoonbaar inzicht heeft in de meest materiele emissies uit scope 3. Als middelgroot bedrijf moet de AW Groep uit deze scope 3 emissies een kwantitatieve inschatting maken van de meest materiele emissies en weten bij welke partijen deze emissies ontstaan.

2 SCOPE 3 ANALYSE

Voor de AW Groep (en aannemerij in het algemeen) wordt het belangrijkste deel van de totale CO₂ emissie gevormd door de inkoop van goederen of diensten en transport en het eigen brandstofverbruik voor het materieel.

2.1 DE WAARDEKETEN

De waardeketen van de AW Groep bestaat voornamelijk uit de levering van diensten/werken in het ontwerpen, aanleggen en onderhouden van hoveniers- en groenvoorzieningen.

In de upstream keten/activiteiten zijn de belangrijkste ketenpartners te bepalen door een onderzoek naar de inkoopwaarde van de leveranciers. Dat geeft een reëel beeld van de grootste(A)-leveranciers. De belangrijkste upstream ketenpartners zijn leveranciers van groenvoorzieningen, grondstoffen voor aanleg en onderhoud van hoveniers- en groenvoorzieningen, transporteurs en onderaannemers. Financieel gezien vormen de leveranciers, onderaannemers en transporteurs daarbij de grootste groep.

Figuur 3: schematische weergave van de waardeketen

Om inzichtelijk te krijgen welke ketenpartners van groot belang zijn voor de totale uitstoot is gekeken naar de CO₂ uitstoot en inkoopwaarde die zij vertegenwoordigen.

AW Groep heeft van de ketenpartners die 100% van het inkoopvolume vertegenwoordigen een overzicht samengesteld. Deze leveranciers zijn benaderd om hun CO₂ uitstoot per product of dienst kenbaar te maken. Indien deze gegevens niet beschikbaar zijn, zijn de CO₂-footprints opgevraagd. Op basis hiervan onderzoekt AW Groep de mogelijkheden om de gezamenlijke CO₂-uitstoot (in de keten) verder terug te brengen.

Omdat AW Groep veelal werkt op de openbare markt zijn de overheden en semi-overheden als gemeenten, provincies en waterschappen de belangrijkste ketenpartners op basis van verkoop. De opdrachtgevers wisselen jaarlijks, waardoor het geven van een exact overzicht hier weinig zinvol is.

2.2 MEEST MATERIELE SCOPE 3 EMISSIES

Om de rangorde te kunnen bepalen van de meest materiële scope 3 emissies zijn de onderstaande stappen gevolgd:

1. Bepalen van de belangrijkste scope 3 hoofdcategorieën zoals genoemd in de Corporate Value Chain (scope 3) – Accounting and Reporting Standard. Daarbij is hoofdzakelijk de omvang en mate van beïnvloedbaarheid bekeken.
2. Selectie van top 6 van scope 3 subcategorieën (activiteiten/producten/diensten). De rangorde geeft aan welke emissies in scope 3 van de AW Groep het grootst zijn.

2.2.1 DE SCOPE 3 HOOFDCATEGORIEËN

In de onderstaande tabel zijn de hoofdcategorieën van de scope 3 emissies weergegeven. De relevante categorieën voor de AW Groep leveren op basis van de inkoopwaarde-analyse een substantiële CO₂ emissie. Een ander belangrijk criterium voor relevantie is de mate van invloed die de AW Groep heeft om reductie van deze emissies. De categorieën worden onder de tabel toegelicht.

PMC's sectoren en activiteiten	Categorie	Omschrijving van activiteiten	Relatief belang van CO ₂ belasting en invloed van de activiteiten		Potentiele invloed	Rangorde
1	-	2	3 sector	4 activiteiten	5	6
Inkoop bouwstoffen	Inkoop goederen	Productie bouwstoffen	Groot	Groot	Middel	
Inkoop bouwstoffen	Inkoop goederen	Transport	Groot	Middel	Groot	
Personeels-diensten	Inkoop diensten	Uitvoering projecten	Groot	Middel	Middel	
Personeels-diensten	Inkoop diensten	Transport	Groot	Middel	Middel	
Transport-diensten	Transport	Transport	Groot	Groot	Middel	
Inhuur materieel	Inkoop diensten	Transport	Middel	Groot	Middel	
Inhuur materieel	Inkoop diensten	Uitvoering projecten	Middel	Middel	Middel	
Afvalstoffen	Reststoffen	Transport	Middel	Middel	Middel	
Afvalstoffen	Reststoffen	Verwerking stoffen	Groot	Middel	Middel	

PMC's sectoren en activiteiten	Categorie	Omschrijving van activiteiten	Relatief belang van CO ₂ belasting en invloed van de activiteiten		Potentiele invloed	Rang-orde
Vervoer	Woon-werk verkeer	Woon-werkverkeer	Klein	Klein	Klein	
Inkoop brandstoffen	Transport	Transport	Middel	Klein	Groot	

Tabel 3: rangorde

PMC's sectoren en activiteiten	Rangorde	Opmerkingen
Inkoop bouwstoffen (productie en transport)	1	
Personeelsdiensten (transport en uitvoering)	2	
Inhuur materieel (transport en uitvoering)	3	
Afvalstoffen (verwerking)	4	
Transport	5	
Afvalstoffen (transport)	6	
Inkoop brandstoffen	7	
Woon-werkverkeer	8	
Personeelsdiensten	9	
Advies activiteiten	10	

2.2.2 CATEGORIEËN VAN TOEPASSING VOOR DE AW GROEP

De categorieën die wel van toepassing zijn voor de AW Groep worden hieronder toegelicht.

1. Ingekochte goederen en diensten

Aan de hand van inkoopgegevens is de omvang voor deze categorie bepaald. Het betreft de inkoop van materialen zoals beton, asfalt, zand, bestrating, betonelementen, kunststof elementen, hout en niet gebonden bouwstoffen.

In deze categorie zijn tevens personeelsdiensten en inhuur materieel meegenomen. Deze categorieën zijn relatief groot, maar dermate versnipperd waardoor de invloed middel is.

2. Transport en distributie

In deze categorie vallen het transport van ingekochte goederen en transport door middel van ingehuurd vrachtwagens en/of schepen. Op basis van de brandstofhoeveelheden is de CO₂ uitstoot geraamd. De emissies zijn het gevolg van aanvoer van bouwmaterialen of materieel naar de bouwplaats of bedrijfslocatie. Het grootste gedeelte van de bouwmaterialen worden per as aangevoerd, maar dit kan ook per schip worden aangevoerd. Deze transportdiensten zijn matig te beïnvloeden omdat de transportactiviteit een onderdeel is in het proces van de leverancier. Afgelopen jaren zijn hier al diverse maatregelen genomen om de CO₂ uitstoot terug te dringen.

3. Reststoffen/afval tijdens productie

Bij GWW- en milieukundige werken komen grondstromen vrij. De verwerking daarvan leidt tot CO₂ emissies. Hierbij moet gedacht worden aan onder andere het verwerken van (vervuilde) grond en baggerspecie en asfalt en fundatieslakken. De invloed hierop is beperkt omdat voor de verwerkingstechnieken wettelijke regels gelden, die bovendien uitgaan van Best Practices.

Overige afvalstromen die vrijkomen bij de werkzaamheden binnen de AW Groep zijn beton, puin, groenafval, bedrijfsafval, plastic e.d. In de tweede ketenanalyse wordt nader ingegaan op deze afvalstromen.

5. Woon-werk verkeer werknemers

De emissies zijn op basis van de gemiddelde woon-werkafstand van de medewerkers geraamd op basis van de uitgekeerde reiskostenvergoedingen. De werknemers die met de privé-auto naar het werk komen genereren een emissie die valt binnen scope 3. De mate van invloed en CO₂ uitstoot hierop is gering. Er kan alleen gestuurd worden op terugdringing hiervan door bijvoorbeeld carpoolen, of gebruik van de fiets naar het werk. Veel van de medewerkers beschikken over een bedrijfsauto of worden opgehaald door een collega.

6. Transport en distributie

De emissies zijn het gevolg van transport van vrijkomende stromen van (verontreinigde) bagger en grond bij de projecten van de AW Groep. Hiervoor geldt hetzelfde als voor categorie 4 in relatie tot categorie 5. De invloed is matig vanwege geldende wet- en regelgeving.

De norm geeft richtlijnen om te komen tot de meest materiele scope 3 emissiebronnen die samen circa 80% bijdrage leveren aan de totale scope 3 emissies. Bij de categorie inkoop goederen wordt het meeste verbruikt, in deze categorie kan ook veel invloed worden uitgeoefend. Deze ketenanalyse zal zich specifiek richten op de inkoop van bouwstoffen, waarbij eerst ingegaan wordt op asfalt. De AW Groep heeft hiervoor gekozen, omdat hierop veel CO₂ reductie behaald kan worden en er bij sommige projectvormen (EMVI / UAV-GC) veel invloed uitgeoefend kan worden.

3 MOGELIJKHEDEN TOT REDUCTIE

Aan de hand van deze analyse kunnen strategieën en reductiemogelijkheden bepaald worden. Bij het benoemen van kansrijke mogelijkheden om CO₂ terug te dringen is van belang:

- De hoeveelheid CO₂ die bespaard kan worden door de maatregel;
- In welke mate AW Groep invloed heeft op het proces waar de maatregel betrekking op heeft;
- Haalbaarheid van de maatregel.

3.1 SCOPE 3 STRATEGIEËN

AW Groep heeft geanalyseerd waar de meeste CO₂ emissies liggen binnen scope 3. In de rangorde zijn tien verschillende categorieën geïdentificeerd, waarvan inkoop van goederen de belangrijkste factor bleken te zijn binnen de AW Groep. Om de scope 3 emissies te reduceren wil AW Groep de reductie maatregelen richten op de onderwerpen die gespecificeerd zijn in de ketenanalyses, waaronder transport, inkoop van bouwstoffen, bomengrond en afvalstromen vallen. Afgelopen 3 jaar is geconcentreerd op transport en bomengrond, waardoor de komende periode het meest geconcentreerd wordt op de nieuwe onderwerpen: inkoop bouw bouwstoffen. Hier worden de meeste CO₂ emissies verwacht en kan ook de meeste invloed worden uitgeoefend. Belangrijke aspecten in deze strategie zijn: betrokkenheid ontwerp- en ontwikkeling, bijhouden innovaties, overleggen om mogelijkheden af te wegen, samenwerkingsverbanden aangaan met belangrijkste ketenpartners, intern bewust worden creëren bij alle medewerkers. Genoemde strategieën worden uitgewerkt in de volgende paragraaf als reductiemaatregelen.

3.2 AFWEGING REDUCTIE MAATREGELEN

Waar het meeste reductie te behalen is, is bij de inkoop van bouwstoffen, transport en afvalstoffen. Overige categorieën zijn inkoop van diensten, kapitaalgoederen en woon-werkverkeer. Onderstaand worden mogelijke maatregelen geïnventariseerd voor het daadwerkelijke inzetten van de maatregelen wordt een overweging gemaakt op basis van relevantie, financiële overwegingen en haalbaarheid.

Categorie	Totale CO ₂ uitstoot 2017	Afweging	Reductiemogelijkheid	Uitvoering ja / nee	CO ₂ Reductiemogelijkheid (%)	Meetmethode
Inkoop bouwstoffen (staal)	980 ton* <i>Schatting: 4900 ton</i>	Veel reductie mogelijk, goed te implementeren	Innovaties bijhouden Projectmatig inkopen afwegen	Ja	20% per jaar	Zie ketenanalyse
Personeelsdiensten	2300 ton	Matige reductie, moeilijk te implementeren	Efficiënte planning Inzetten partijen uit de buurt Beoordelen op milieu aspecten	Nee, indien mogelijk	-	Leveranciersbeoordeling
Transport	82 ton	Veel reductie, maar reeds veel maatregelen genomen	Efficiënte planning Inzetten partijen uit de buurt Grotere hoeveelheden in 1 keer rijden Vol-vol rijden Beoordelen op milieu aspecten Alternatieve transportmogelijkheden	Ja	Veel uitgevoerd	Zie ketenanalyse
Inhuur materieel	905 ton	Matige reductie, moeilijk te implementeren	Efficiënte planning Inzetten partijen uit de buurt Beoordelen op milieu aspecten	Nee	-	Leveranciersbeoordeling
Afvalstoffen	1,22 ton	Veel reductie mogelijk, door weinig transparantie weinig cijfers	Inventariseren gegevens Samenwerking verwerkers Innovatieve verwerkingsmethoden Efficiënte planning	Ja	5% in 2020	Ketenanalyse
Vervoer	0,5 ton	Weinig invloed en weinig reductie	Beleid opstellen woon-werkverkeer	Nee	-	-
Inkoop brandstoffen	3 ton	Weinig invloed en weinig reductie	Beleid herzien woon-werkverkeer	Nee	-	-
Totaal	8.191,72					

* Gegevens zijn niet van alle goederen in kaart gebracht, vanwege ontbrekende gegevens van leveranciers. Verwachting is dat deze categorie groter is.

3.3 REDUCTIEDOELSTELLING

- De doelstelling is jaarlijks een CO₂ besparing van 20% genereren door de inzet van duurzame alternatieven ten aanzien van de inkoop van bouwstoffen (eis 4.B.1).
- De doelstelling voor scope 3 is een reductie van 5% in 2020 ten opzichte van 2017.

3.4 REDUCTIE MAATREGELEN

Om de reductiedoelstelling te kunnen realiseren en monitoren worden de volgende maatregelen genomen:

1. Inkoop bouwstoffen, CO₂ uitstoot reduceren
 - a. Zie maatregelen ketenanalyse inkoop bouwstoffen.
2. Afvalstoffen reduceren, hoogwaardiger recyclen.
 - a. Zie maatregelen ketenanalyse afvalstoffen
3. CO₂ in transport en bij onderaannemers en inhuur reduceren
 - a. Instructies / toolboxmeetings over milieu alle medewerkers;
 - b. Leveranciersbeoordeling op milieu;
 - c. Bewustwording inkoop / werkvoorbereiding AW Groep;
 - d. Efficiënte planning;
 - e. Partijen uit de buurt inzetten.

Om de voortgang van de geformuleerde reductiedoelstellingen te bewaken, zal periodiek (tenminste halfjaarlijks) een voortgangsrapportage worden gepubliceerd.

4 BRONNEN

- Handboek CO₂-Prestatieladder 3.0 uitgegeven door SKAO d.d. 10-06-2015.
- Green House Gas-Protocol - A Corporate Accounting and Reporting Standard, maart 2004.
- Green House Gas-Protocol - Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard, september 2011.
- CO₂ emissiefactoren (www.co2emissiefactoren.nl) diverse data januari t/m juni 2018.
- Website SKAO (www.SKAO.nl) diverse data januari t/m juni 2018.